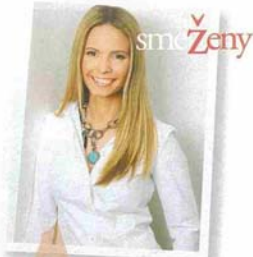

TITULINE FOTO: Šymon Klman
VIZÁŽ: Diana Klmanová
STYLING: Monika Vontszemúová

6

6 • **Osobnosť**

TATIANA KOLLÁROVÁ

Betón je krásny fenomén.

• **O čom hovoria ženy**
IE STE JEHO MAMIČKA

ma na pleciah celú farchu domácich povinností, hoci žijete po boku zdravého partnera?

Pre budúce mamičky
KOMUNIKÁCIA
S NENARODENÝM
DIETĀŤOM

ajnovšie výskumy potvrdzujú, že dieťa ma intenzívne okolity svet už niekoľko mesiacov pred narodením.

4 • **Receptový špeciál**
VARÍME ZO ZÁHRADKY

Pre kuchára niet väčšej radosti, ako variť z čerstvej zeleniny.

21 • **Poradňa**
DETSKÁ OBRNA

Riziká, ktoré sú spojené s očkovaním proti tejto nebezpečnej chorobe.

22 • **Zdravie**
NEBEZPEČNÁ VODA
Z PLASTU?

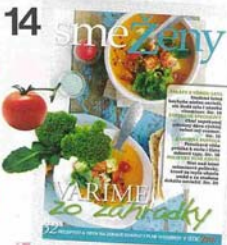
iny z plastových fľaš naozaj škodlivé?

24 • **Dekor**
REČ RUŽÍ

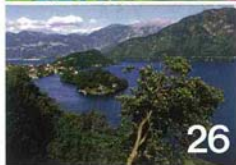
Farba ružových lúpeňov je viac ako módný trend.

26 • **Cestovanie**
ROMANTICKÉ JAZERO

ka prí sladkej vode v tieni nádherných záhrad na vás čaká v Tellansku.

24

26

Ako voláte svojho milého? Láška? Miláčik? Uprednostňujete prírodu v štýle macko? Chrobáček? Veverička? Tak napríklad jeden náš známy neustále rozprával o mamičke. Mamička hore, mamička dole, nakúpila to a navarila tamto. Keď sme sa ho na mamičku spýtali konkrétne, zistili sme, že nejde o matku, ktorá ho porodila. Ale o jeho manželku. Zaujímavé je, že je úplne jedno, v akej krajine žijete a akou rečou rozprávate, prezývky svojich partnerov sa podobajú ako vajce vajcu. Inšpirácie berieme všade rovnako. Jeden nemecký portál robil štatistiky prezývok partnerov a zostavil rebríček najpríjemnejších pomenovaní. Spodné pričky viedli sráč, prdík, v strede sa umiestnili tučko a leňoch a absolútnym víťazom rebríčka najnechcenejších prezývok sa stala mamička. Inak veľmi obľúbené pomenovanie zákonných manželiek mužským pohľadom aj u nás. Pomôc! Nielenže my ženy nechceme byť pre svojho partnera mamičkou, ale podľa psychologov v partnerstvách, v ktorých majú zaužívané „mamička – ocko“, vraj už absentuje sex, erotika je na bode mrazu a partnera zaujímajú už len pôžitky súvisiace s jedlom a pohodou. (No predsa to, čo mu v detstve ponúka jeho skutočná mamička.) Takže, ak ste sa našli aj vy práve v tomto výhernom pomenovaní, odporúčam STOP! A, šup, vráťte sa na začiatok vzťahu, kde dominoval miláčik.

Emo Tuff

LO TÝŽDŇA

2400

Výskyt rakoviny prsníka stúpol

novým pacientka m ročne diagnostikujú rakovinu prsníka. V sedemdesiatych rokoch bolo zaznamenaných na Slovensku napríklad len 700 prípadov ročne. V priebehu nasledujúcich tridsiatich rokov sa tento počet vyšplhal na viac ako trojnásobok. Výrazný vzostup ochorenia podľa odborníkov spôsobil západný životný štýl.

Bábovka blüza, Debenhams.
Čierne koženkové legíny, Guess.
Čierne topičky, Hurranic

Tatiana Kollárová

BETÓN JE KRÁSNY FENOMÉN

Stará sa o to, aby sme vedeli o architektúre a dizajne čo najviac. Vďaka nej vznikol na Slovensku prvý festival, ktorý sa na túto oblasť špecializuje.

TEXT: MIPSOZÁVA MIBALOVÁ / FOTO: SYMON KRAMER

Ste spolorganizátorkou jedného architektomického festivalu na Slovensku. Prečo je dôležité, aby mali ľudia prehľad o svetovej architektúre a dizajne?

U nás sa často považuje za dizajn hocčo, preto sme chceli ukázať, ako sa dizajn využíva v zahraničí a že aj na Slovensku máme koniec silkových tvorcov. Ľudia väčšinou skôr vnímajú značky ako samotný dizajn. Keď bude verejnosť vedieť o zahraničných architektonických svetoch, začne sa o ne viac zaujímať a pýtať sa, pretože také nemáme aj my. V minulosti sa u nás dávali rôzne veci v úchosti – predaje pozemkov či čierne stavby, preto niektorým ľuďom vyhovovalo, že je tu ticho a o architektúre sa nediskutuje. Festivalom by sme práve chceli podnietiť diskusiu, aby ľudia napríklad vedeli, čo im vyrastie pri Dunaji. Toto sa doteraz veľmi neudialo, často ste sa k takýmto informáciám dopátrali veľmi

zložito. Potom sa zrazu niečo postaví a ľudia sa hnevajú, že sa tam necitlia dobre. Napokon nastalo obdobia, keď architektov už nechceli ani vidieť a okolo celej architektúry vznikla akási negatívna energia. Ľudia radšej chceli, aby zosadlo všetko po starom a nič nové sa nestavalo, pretože sa už toho veľa pokazilo. Veď v boome sme rozpredali talmer celú Bratislavu. Dnes je neskoré plakať, myslím si, že to treba zlomiť na niečo pozitívne.

Dá sa vzťah k dizajnu postupne vypostovať?

Určite áno. U nás však deti vyrastajú väčšinou v šikarom školskom prostredí. Podľa mňa poškodené staré lavice nemôžu podporovať vzťah žiakov k estetike, aj keď sa o nej v škole učia. Páči sa mi, že keď pridáte napríklad do Barcelony, do galérie Salvadora Dalho, nájdete tam malé deti, ako vystráňajú, hrajú sa, no nikto po nich nekričí. Pani učiteľka im

ukazuje pohľadnicu nejakého diela Salvadora Dalho obrátenú naopak a deti rozprávajú, čo na nej vidia. Nieko ich do niečoho nemití a krámu nadviažu úplne prirodzene, čo sa zapíše v ich podvedomí.

Chodíte často do zahraničia po inšpiráciu?

Čestujem hlavne do Milána na festival dizajnu, ktorý má neskončnú atmosféru. Taliani vystupujú tak, že nič nie je problém a na dizajne sú úplne „navesení“. Keď pridáte napríklad do dizajnovej kaviarne na Slovensku, často živa priznajú, zrejme ľuďom pripadá príliš noblí. Taliani sí, naopak, vedia dobrý dizajn užívať a zároveň majú k nemu rešpekt. Mladí ľudia tam stoja v dlhých radoch na domáckich a zahraničných tvorcoch, ako keby čakali na rockový koncert. Chciú sa s architektmi osobne stretnúť a vedieť o ich tvorbe čo najviac, v tom je to iné ako u nás. →

Z MŮJHO ALBUMU

1. S mojimi priateľmi z Čubovky, s úspešnými dizajnérmi topánok a s mojou dcerou Denisou.
2. Syn Boris a dizajnový kusok od Gaetana Pescetto v Miláne.
3. Dcéra Alexandra.

Cierno-biele šaty, Debenhams
Cerveno lodičky, HUMANIC
Náušnice, náramok, Splend

Sústreďujú sa tam mladí i svetoví dizajnéri, ale aj pouliční, undergroundoví umelci, ktorí budú možno v budúcnosti určovať smer dizajnu.

Ako sú najnovšie trendy vo svetovej architektúre?

Je to podobosť ako s módou. Keď ste slobodný človek, trendy vás môžu akurát obmedzovať. Najkrajšie je, keď má človek vlastný výraz a nie je jedenský v poradí, ktorý je obľúbený rovnom. To isté platí v architektúre. Keď je niečo trendové, všetci sú už z toho znechutení. Teraz mnohých hnevá, že je všade ako alebo betón. A pritom, samotný betón je krásny fenomén. Jeho krása spočíva v samotnej podstate materiálu, ktorý nepotrebuje ničím prikrášľovať, je fenoménom vo svojej čistej a jednoduchosť.

Vy sama ste architektka. Na čo z vlastnej tvorby ste najviac hrdá?

Pyšná som najmä na takzvané Klubovky, ktoré predchádzali vzniku festivalu architektúry. Je to moja stredovka, moje dieťa. Klubovka je o dobrom dizajne, dobrej architektúre, dobrej káve a dobrých ľuďoch. Milo ma prekvapilo, keď som za organizovanie klubových večerov pre architektov získala Cenu profesora Martina Kusého, pretože som ich robila pre doby poctiť a z presvedčenia, že ľuďom treba predstaviť zaujímavé osobnosti z oblasti architektúry a dizajnu.

Ako prebiehali takéto stretnutia architektov?

Volała som na ne rôzne osobnosti zo zahraničia, aby nám porozprávali o svojej práci. Pozvaní architekti a dizajnéri vytvorili v Klubovke vždy neskutočnú atmosféru, boli trošku iní ako my – obdivnejší a uvoľnenejší pre nové myšlienky. Chodili sem radi, boli zvedaví, ako tu fungujeme po osemdesiatom deviatom. Boli sme pre nich zaujímavou krajinou. Prekvapilo ma, keď som počas klubových večerov zistila, že mnohí ľudia z našej architektonickej scény majú blok komunikovať s hosťom. Zrazu zostali zľaknutí, že prišla veľká osobnosť. Záležalo mi na tom, aby začali slovenskí architekti vnímať, že architektúra nie je len o prísnych normách, ale aj o pociť z samotnej architektúry. Pretože potom sa často stávalo, že v úskľabkovo spravenej stavbe, presne podľa pravidiel, ste sa necítili dobre.

Musi byť architekt tak trochu umelcom? Architekt sa má postarať predovšetkým

Vizitka

Tatiana Kollárová (48) – narodila sa v Humennom. Štúdium architektúry ukončila v roku 1987 a nastúpila do Stavoprojektu Prešov, kde pracovala do roku 1991. V tomto období sa zúčastňovala na rôznych domácich a zahraničných architektonických súťažiach. Neskôr začala pôsobiť vo vlastnom štúdiu v Prešove. Okrem toho organizovala rôzne architektonickej dizajnerské výstavy. Od roku 2002 začala pracovať v Prešove na projekte Čabovka, čo bol neformálne stretnutia architektov s poprednými osobnosťami architektúry a dizajnu. Neskôr projekt rozšírila aj do Bratislavy a Košíc. V roku 2007 získala za úspešný propagovanie architektúry Cenu profesora Martina Kusého. Okrem toho je organizátorkou festivalu Dni architektúry a dizajnu, ktoré sa tento rok konali v Bratislave po druhýkrát. V roku 2005 sa stala viceprezidentkou Spoločnosti architektov Slovenska. Je vydatá a má tri deti.

Tatiana Kollárová

o charizmu budovy, aby sa v nej človek cítil príjemne. U nás sú projektanti často hlavne inžinieri. Vo svete však poznáme veľmi veľa ľudí, ktorí neštudovali architektúru, a predsa sa podľa nich navrhujú bravurné výtvory. My sme boli naučení, že do každej veci musíme dávať nejaké pravidlá a zabudli sme na pocty, skôr sme sa za ne hanbili – keď človek plače, je to zlé a netreba si to priznať, a keď má naopek radosť, nemal by sa veľmi smiať, lebo to sa už nepatrí. Niektoré vyžaduje aj tri školy a stavbu alebo interiéru s nenaútiť robiť, iný má dar viac cítiť a nemusí veľa študovať, má to v oku, je ako umelc.

Venujete sa ešte projektovaniu?

S manželom tvoríme obaja, aj on je architekt. Ale odošly som začala organizovať Klubovku, zabrala mi toľko času, že projektuje hlavne on. Pri tvorbe je dôležité mať na svojej strane klienta. Keď som s ním nebola na spoločnej vlně, prípadne ma do niečoho nútil, projekt som odmietať spraviť. Veľmi sa teším na návrat do projektie, lebo človek je zrazu všetkým niasakuný a stavby robí s ľahkosťou.

Zaujímate sa o osud svojich stavieb?

Áno, sledujem ich osud. Som však trochu smutná, ako dopadli viacerí ľudia, ktorým sme s manželom navrhovali vily: išlo o ľudí,

ktorí žili často v malých bytovkách a zrazu prišli k veľkým peniazom, preto chceli obrovské domy. Snažili sme sa ich nasmerovať k optimálnemu riešeniu ich požiadaviek, ale ťažko sa dali presvedčiť, chceli sa čím skôr zaradiť do bohatej vrstvy. Vzťahy v ich rodine sa časom narušili, nevedeli, čo majú robiť s veľkým priestorom. Časť rodina sa roztrúsila po domy a nedokázali sa stretnúť. Zrazu zistili, že vo vysnávnom

Architekt sa má postarať predovšetkým o charizmu budovy

dome ani nie sú, lebo sú stále pracovne zaťažení. Niekedy sa sama seba pýtam, či som ich nemohla viac presvedčiť. **Navrhovali ste si aj vlastné bývanie?** Keď tvoríte a víťazte sa do projektu klienta, dávate doň všetko, ako keby ste ho robili pre seba. Po jeho dokončení ste toho presýtý a už idete pracovať na novej veci, preto sa potom doma veľmi nerealizujete. Ale podľa svojich predstáv sme si zrekonstruovali byť v Prešove. Boli sme s ním absolútne spokojní, ale v momente, ako sme si ho mali začať užívať, prestahovali sme sa do Bratislavy. Som typ, ktorý radšej cestu-

je a čas ukáže, čo nové si pre seba zrealizujeme, určite to bude niečo jednoduché a čisté. Doma si chcem oddýchnuť od sveta plného dizajnu a noviniek. Rada prídeme niekam, kde už nemusím nad ničím roz-

mýšľať, preto preferujem čistotu interiéru. Máme zásadu, že nie je podstatná obyčková s obrovskou plazmou, ale veľký jedľanský stôl, pri ktorom sa stretne celá rodina. **Keď ste v sebe objavili čit pre dizajn?** Už od detstva som chcela niečo prevráť. Pamätám si, že už ako decko, keď som videla nejaký priestor, mala som v očiach pred sebou „fodku“, ako by sa dal premeniť. Okrem toho som rada prevráťala veci, ktoré doma zavádzali, prípadne bola na vyhodenie. Veľmi ma bavilo vyčistiť život od niečoho, čo sa zdalo, že už nefunguje a nedá sa s tým nič robiť. ●

STYLING: MARIKA KONIZSOVÁ / VOZ; DĀNA KLAMOVÁ; ČAULIČKA; ZAMOK; BE; FOTOGRAFANT: VYSEKLODO; TIFERO; FODKA

MÁM RADA.

